

KOROŠEC

Uredništvo in upravnništvo v Velikovcu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 21. septembra 1920.

Cene inseratom: enostopna petlirsta ali nje prostor 1 krono. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

„Mussi mit die Kraner!
Eini mit den Speck!“

Spintifiziert der Schummy,
Weil er sitzt im Dr...!

Najdebelejše celovške laži.

Poljedelec, kaj bo s tvojo živino?

Naši nemški in nemčurski nasprotniki nadlegujejo naše kmečko ljudstvo že zopet z letaki, v katerih kar mrgoli kar najbolj nesramno zavutih laži. Pravijo, da so letos v juliju odpravili v Avstriji prisilno oddajo živine, pa ne povedo zakaj. Med seboj si pa pripovedujejo, da so morali prenehati le začasno, ker je nevarnost, da bo nemško-avstrijski kmet na zimo sploh brez živine, ker je država rekvirirala po svojem folksveru že vse, kar se je vzeti dalo.

Avstrija mora namreč oddati v najbližjem času zavezniškim državam in med temi tudi Jugoslaviji 20.000 glav živine. Zato hočejo kmetu nekaj mesecev prizanesti, da bodo mogli potem tem bolj temeljito odreti kmeta trpina.

Nemci računajo (če prav ne morejo imeti nobenega upanja) da jim pripade cona A in mislijo vzeti potem teh 20.000 glav živine našemu slovenskemu kmetu.

Slovenski kmet, tvoja živina pride na vsak način v Jugoslavijo. Če pripade cona A jugoslovanski državi, boš ostal v nji neomejen gospodar vsega imetka, pripade pa Avstriji, ti bodo pobrali živino, da jo bodo morali poslati, kakor določa mirovna pogodba, v jugosl. Srbijo za kazen, ker so Nemci tam med vojni divjali kakor Turki in Tataři. Sedaj, ko potrebujejo naše plebiscitne glasove, sedaj se prilizujejo in prizanašajo koroškemu kmetu. Ampak poglejte drugod, v Štajersko, Zg. in Nižjo Avstrijsko. Tam živina ni kmetova, kajti vsak hip pride folksverovc in vzam: poljedelcu v imenu izgledovane republike najlepše repe iz hleva.

Sicer je pa vseeno, mora li nemški koroški kmet oddati živino ali ne, kajti smešno nizkih maksimalnih (najvišjih) cen niso odpravili. Nemško koroški kmet mora prodati živino po cenah, kakor jo narekujejo poljedelčevi nasprotniki, socialni demokrati in komunisti in vladni uradniki. Živinoreja je torej na

velikanski izgubi, kmet opeharjen in pa obupan, da se v velikih masah izseljuje na vse vetrove sveta.

Dunaj s svojimi 2 milijoni prebivalci in druga avstrijska mesta pa bodo hotela živeti in jesti tudi še naprej. Ker pa avstrijska živinoreja ne zmore toliko mesa, bo kupovala Avstrija za drage novce živino vinozemstvu, predvsem v Jugoslaviji in oddajala meščanom in tovarniškemu delavstvu mesne izdelke pod kupno ceno. In razlika med kupno in prodajno ceno bo moral plačati s svojimi davki zopet le kmet in nihče drugi ko kmet. Odjal bo pod ceno svojo živino in plačeval še tuje po vrhu.

Nemci govorijo, da dobi njih kmet za oddano žito usnje, oblačilno blago, obleke in enake stvari.

Uboga sirota, ta nemški kmet, niti kupiti si več ne more in ne sme kakor bi hotel, ampak kar vsilijo mu, kakor paglavcu, kar izberejo sami, seveda najslabše blago, tovarniške odpadke, ves pošel, ki ga že nikomur ne morejo več prodati.

Nemško-koroški kmet je torej pri žitu dvakrat in trikrat udarjen.

Ne pustite se prevariti, od nemških letakov, ki vam obljublajo, da naš kmet po plebiscitu ne bo oddajal prav nič, ne žita in ne živine. Pomislite

kdo vam obljublja?

Avstrijska vlada na teh letakih ni podpisana, koroške oblasti tudi ne, sploh nikdo. Ta obljuba prihaja od nikomur odgovornega „Heimatsrata“, iz kope ljudi, ki nimajo sence oblasti in moči, da bi takšno obljubo izpolnili.

Če bi pripadla slovenska Koroška Nemški Avstriji, bi se še v tistem tednu vrgla Avstrija na bogate naše žitne zakladnice, vdrla bi v hleve našega kmeta in vse temeljito izpraznila.

Težko že čakajo na ta trenutek. ampak hvala Bogu in narodni zavesti koroškega kmeta, ne doživijo ga do sodnega dne. Nemci že vedo zakaj so si izbrali zelene plebiscitne listke, kajti zelena je barva zavisti, zelena je barva gladu in pomanjkanja, zelena je barva strahu in trepetu.

Naša zmaga pa je jasna kakor beli dan in zato bomo volili z belimi listki.

Bela je naša barva, nemška zelena.

Baron Helldorff ungeteilt.

Ferdinand baron Helldorff, veleposestnik najrodovitnejše zemlje okoli Velikovca, Vober, Grebinja, Rude itd., grajščak petih praznih gradov i. t. d., se vozi okoli s celo famijijo, obljubuje ljudem Indijo—Koro—a ne „Kärnten ungeteilt“. Pravijo, da daje tavžente in tavžente za nemško agitacijo. Možakar že ve, zakaj se gre! Gre se namreč za to, da bo baron Helldorff sam „geteilt“, če zmaga Jugoslavija, da bodo vsi tisti pehtarji, najemniki, ofarji i. t. d. dobili svoj del od tiste zemlje, katero si je baron tako krivično pridobil. Ja seveda, to pa boli. Zato se pa že spleča ofrati par tavžentov, ko je tako že izdal lepe denarce za folksravbarske bande, da bi pregnali slovensko agrarno reformo. Ta agrarno reforma, to baronovsko in grofovsko strašilo pa se že mora preganjati s „Kärnten ungeteilt“! In če kak baron, ki ima toliko zemlje, vpije „Kärnten ungeteilt“, potem bo to že držalo. Nam se pa vendar le zdi, da bodo o'arji, pehtarji in najemniki naučili gospoda barona one zapovedi, katere učijo tudi čebele—lene trote: Kdor ne dela, naj tudi ne je in zemlja naj bo tistega, ki jo obdeluje. „Kärnten ungeteilt“ pa je samo baronova postava, ki se ima pravzaprav glasiti:

Helldorff ungeteilt.
Po plebiscitu na svidenjel

Korošci, pozor!

Ker nasprotniki pritiskajo na naše ljudstvo ne samo z grožnjami, ampak tudi s podkupovanjem, opozarjamo naše ljudi, da je vsaka taka agitacija prepovedana po točki i) razglasa plebiscitne komisije štev. 6, ki se glasi: „Sodišče se bo bavilo s sledečimi vrstami v plebiscitnem ozemlju storjenih pregreškov:

i) „Če kdo strahuje ali skuša strahovati glasovalce, če v katerem-

koli stanju vpliva ali skuša vplivati na nameščence, ki vodijo plebiscit, ali na glasovalce s tem, da ponudi, da ali obljubi kaj, kar ima vrednost, ali če ga zavede na drug nespodoben način.“

Naše ljudstvo naj se opozori, da naznani vse te prestopke okraj. glavarstvu in pa pristojnemu distriktnemu svetu. Posebno naj se pa pazi na to, ali imajo dotični, ki razprodajajo nemško propagandno blago, tudi obrtni list.

Pogovor na gospo- svetskem polju.

Žena celovškega prvaka svojemu možu: Poglej, kako so se dvignile vse roke k prisegi. To je vendar izključeno, da bi mogli zmagati Jugoslovani pri plebiscitu. Celovski prvak: Ampak mamica, pomisli, to je vendar samo komedija. Ljudje hočejo imeti heca in zabave. Ona: Vendar, možiček, ali ne vidiš navdušenja tega ljudstva? On: Počakaj, počakaj, ko pride do pravega glasovanja, tedaj boš videla, kako malo teh le glasov odpade za našo Avstrijo.

Med koroškim urad- ništvom vre.

So zares reveži, ti koroški uradniki. Po zakonu iz l. 1918 bi morali biti na isti stopnji kakor državni uradniki. Toda koroški deželni svet jim tega noče pripoznati in jih smatra za ljudi druge in tretje vrste. Pa to bi ti potrpežljivi kanclijski ljudje še prenesli. Ne gre jim pa v glavo, da dobivajo svoje plače tako neredno in morajo čakati, da se nabere kaj v deželni blagajni. Sedaj jim je pošla potrpežljivost. Zagrozili so deželnem svetu, da bodo štrajkali. Štrajkali bi pa ne samo uradniki, ampak tudi zdravniki, špitalsko osebje, učitelji, cestinarji, sploh vse, kar spada pod deželni klobuk. Čudna država ta Nemška Avstrija, in še posebej nemški del Koroške, ko jo tepejo že njeni najbolj vdani hlapci, njeni uradniki, ki se kar cedijo nemškega rodoljuba.

Iz Nemške Avstrije.

Takole slika „Reichspost“ (8. sept.) vodilni dunajski krščanskosocialni list avstrijske razmere: „Splošna izprijenost je takšna, da je treba iskati dolgo v preteklosti, da se najdejo podobni časi. Vsakdo se ozira edinole na svoje slabe nagone, se lovi za denarjem, ljudje se tepejo za življenske potrebščine, kakor divje živali. Posamezni sloji odirajo državo in oškodujejo ljudstvo, kjer le morejo, ter se obnašajo, kakor da sploh ne spadajo k človeški družbi. Sebičnost prekaša vse, kar se najde v prejšnji Avstriji. Komaj da se sklone kakšen pameten zakon, že se potrudijo ravno tisti, ki so prej najbolj kričali in sami sodelovali pri pripravljavanju zakona, da ga onemogočijo. Na posestva, ki bi se imela razdeliti, vzamejo na primer tuja posejila in gonijo s tem dela in zemlje lačne ljudi v ameriške tovarne

in premogokopne rove. Oddajo premoženja so bogataši preprečili že davno, s tem, da so svoje dragocenosti in vrednosti spravili v inozemstvo. In tako dalje.

Vprašanje je, kje bo dobila avstrijska vlada potrebna sredstva, ako jo goljufajo ravno oni, ki bi imeli prispevati največ. Država mora imeti svoje milijarde, če hoče na zimo nemška Avstrija še obstojati. Seveda, vzela jih bo zopet pri kmetu, pri ubogem, tisočkrat izžetem, ogoljufanem kmetu.“

Koroški Nemci, ki bi radi naše glasove, nam ponujajo pocukrano Avstrijo, dunajski Nemci, katerim je slovenska Koroška devetindevetdeseta briga, povedo vsaj po pravici in resnici, da je ta država gnila od zunaj in od znotraj.

Velikovški okraj.

Velikovec. Adijo, pa zdrava ostani! Nekaj strašnega se je zgodilo pri nas. Malo številce naših trdih Nemcev je dalo po svoji otrečadi nalepiti na vseh vogalih in kotih bele, zeleno obrobljene lepake z napisom „Hinaus mit den Krainern“. Na več teh lepakih pa je bilo čitati pod tem napisom še en dodatek v slovo našim nemčurjem, pristnim Kranjcem, ki še ne znajo dobro tajč. Čitalo se je: Majdič! Also gema ham! Ruprecht! Also morgen ist Abmarsch! Špendal! O du mein lieber Augustin, jetzt mußt du in dein Krainerland hin! Vaupotič! Nimm aber auch deine Nadelbank mit! Kozamurnik! Jetzt gema aber ham! Medved! Also pack bald zaum, aber auch deine Alte! Zechnerin! Fit Gott an Wege in die Heimat Bischoflack! Tako se godi s prodajalci svojega naroda. Takih Judežev pošteni, pametni Nemci seveda tudi ne marajo. Več bo poročal „Korošec“ drugič. Völkermarkterflugzettelrevisionskommissionsmitgliedsstellvertreter.

Virna vas. Če kdo misli, da je Virna vas res tako močna nemčurska festnga, se moti. Pri zadnjih volitvah pred vojno je bil iz Tinj grd članek v „Bauernzeitung“ — über die schwarzen Eiersdorfer in Wabelsdorfer. Takrat so se naši možakarji trdno držali slovenske stranke. Med vojno je bilo pa malo takšnih, ki bi bili držali puško in hrbet pred sovražnikom, ženstvo naše pa res še ni videlo ničesar drugega ko Celovec. Zadnje dni je tisti krofasti Pelašek iz Velikovca pripovedoval, da je Mayerhoferjev sin umrl. Požebala sem za njega očenaš. Drugi dan pa sem šla v Velikovec, pa me je srečal. Obšel me je strašen strah. Imela sem ga za mrtvega, pa je bil tako lušten in zdrav. Mislila sem, da je od mrtvih vstal. Ko sem pa barala druge, so se mi vsi smejali. Tako nas farba cel svet. Fant je zdrav. Le tam, kjer bi morala biti pamet, je menda velika praznina, drugače ne bi bil nosil glave v Velikovec na sejm. Sedaj so folksraubarji napadli našega župnika, pa o tem v Tinjah molčijo kakor grob. Da je tinjska surovost znana daleč na okoli, je gotova. Stocova Ana se je spravila na agitacijo od hiše do hiše. Nemčurji so napisali na vsako hišo „heil“. Sedaj bo pa Nemška Avstrija že zmagala. Malo se nam je že začelo svitati; do

10. oktobra bomo pa gotovo že vsi tako pametni, da bomo glasovali za tja, kjer bomo lahko sami pojedli, kar imamo.

Grabštanj. Svoje pocukrane, osoljene in s petrolejem namazane limance so nastavili razen že objavljenih še pri „Lahu“ v Grabštanju, pri Šuštarju v Zabičah in Kulterer pd. Vinnik v Jadovcah. Mi ljudem, ki od teh reči kaj dobijo, prav privoščimo, vprašamo pa, kje ste bili vi, ki lovite sedaj ljudi, med vojsko, kje po vojski, da niste skrbeli že takrat za ubogo ljudstvo? Sedaj seveda, ko se bliža plebiscit, sedaj potrebujete ubogo ljudstvo, da bi glasovalo, za vas, prej ga pa niste poznali. Vi, volkovi v ovčjih oblekah, ali veste kaj ubogo ljudstvo o vas govori? Ali ne veste, koliko ubožcev nam je že s solzami v očeh tožilo, da jim še ¼ litra mleka ne privoščite, da jim še 1 m drv ne prodate, ker prodate lahko v Celovcu dražje? Ljudstvo sedaj jemlje od vas judežev denar, na dan glasovanja pa vam ga bo vrglo v obraz in šlo z nami. Veste, kaj je rekel neki kmet, ki je peljal take judeževe dobrote iz Celovca? „Ja, sedaj nam dajejo, da bi nas naredili za celo življenje nesrečne!“ Kaj pravite vi k temu? Vedno ste govorili, da je zmaga vaša in sedaj morate deliti cukar in druge stvari, ker ste se zavedli, da je vaša zmaga velika polomija. Heil Zuckermänner!

Grabštanj. Plačani nemčurski agitatorji razširjajo vest, da bo naša „ciglarna“ delala samo tedaj, če pride pod Avstrijo, drugače pa ne. S tem hočejo strašiti uboge delavce, da bi glasovali za Nemško Avstrijo. Mi pa dobro vemo, da bi ciglarna že letos lahko delala, pa direktor ni hotel, ker ni hotel plačati delavcem boljšega lona. Po plebiscitu pa ta direktor ne bo smel nič več govoriti, ampak delavci bodo sami zahtevali pošteno plačo. Takšnih neumnosti, kakor jih trosijo sedaj nemčurski agitatorji, še naše krave ne verjamejo.

Galicija. Ljudje ne pomnijo boleznih, ki bi zahtevala tako obilne smrtne žrtve, kakor jih zahteva letos griža v naši občini. Skero vsak dan imamo kakšen pogreb. Smrt ne izbira ter zamahne s koso večkrat tudi po naših najboljših. Koncem minulega mesca smo zagrebli vrlega mladeniča Ivana Pegrin iz Abrij. Poleg neštete množice so ga spremili k zadnjemu počitku tudi zastopniki boroveljskega Sokola, katerega član je bil tudi rajni Ivan. V prisrčnih in ganljivih besedah se je v imenu Sokola poslovil od njegovega groba g. dr. Mišič iz Borovelj. Komaj smo zagrebli Ivana, že je zapel zvon novo smrtno pesem. V večnost se je preselil Ignacij Lekse iz Krejanc. Siužboval je dolgo časa kot organist v Grebinskem kloštru, pred nekaj mesci pa se je vrnil k svojcem v Krejance, da si izboljša zdravje in si odpočije. Nemila smrt pa nam ga je iztrgala iz naše srede ter mu ni pustila dočakati onega srečnega dneva naše zmage, ki ga je kot zvest in navdušen Slovenec tudi on že težko pričakoval. Ohranimo si ga v blagem spominu!

Klanče. Čudno lepe manire imajo klanški nemčurji. Nedavno so napadli našega uglednega slovenskega posestnika in člana občinske glasovalne komisije, g. Tomaža Ogris iz Drabunaž. Vračal se je zvečer iz Galicije domu, kar naenkrat

so ga začeli izza nekega grma obsipavati s kamenjem. Mojstri so tudi v kričanju in kajlanju, da malo takih. Dne 4. t. m. so tulili in razgrajali po vasi, kakor da bi bili vsi od hudiča obsedeni. Ravno tisti čas je umirala posestnica Ana Čertev. Zbrani so bili pri njej vsi sosede, ko pa so slišali to neznansko vpitje, so vsi prestrašeni leteli gledat na cesto, kaj se je zgodilo, ter pustili bolnico samo v sobi. Mislili so, da je izbruhnil ogenj ali da se je pripetila kaka druga nesreča. Taki škandali nemčurskih pobalinov naši vasi pač niso v čast. Sicer pa jim le pustimo veselje, da se nalajajo in nahajajo, saj jih bo to veselje kmalu minulo. Obračunal bo ž njimi in z vso nemškutarijo — 10. oktober!

Replje. Bog in sveti križ božji! Pa pri nas so tudi nemčurji! Ja, kdo bi mislil? Saj so bili še do zadnjega fejest Slovenci. No, če niso šli vselej z nami na naše prireditve, se že še oprsti, saj so se že tako strašansko naveličali vojске. Ja, neverjetno je, ta teden so imeli pri Albrehtu ponoči tajan nemčurski shod. Tajen pa zato, da bi nas še dalje farbali, kakšni fejest Slovenci da so. Pa iščite le drugod take gimplne. Ja, moramo že vse povedati. Vejo tudi za fasunkšte, kjer se dobe letaki; pa še nekaj več, tudi denar za kupovanje duš. Zdaj vemo, kdo „hantira“ z dušami. Oh, povejte še nam za „fasunkslokal“, ker se nam že kar sline cede po vseh teh dobrotah. Toliko da se poznamo!

Pokrče. Nekega dne obiše občinska babica Vedenik Liza, žena našega trgovca in gostilničarja, pred nekaj dnevi porojena otroka Katarine Končič iz Škofjega dvora in ji pri tej priložnosti reče: „Glej, ti si mati tega otroka in ti se boš izdala Srbom? Tvoj fant bo dorastel in Srbi ga bodo dobili v roke“. V sobo matere vstopi oče in babica nadaljuje: „Ne bodite vendar tako neumni!“ Oče Končič, ki je že zrnaj sobe poslušal, zavrne babico z besedami: „Kako neumni? Saj mi ne pridemo pod Srbe, ampak bomo združeni z njimi v veliki Jugoslaviji kot enakopravni bratje“.

Pokrčani že davno vemo, da ljubi babica Vedenik in njen vrli sinko Engelbert naše nasprotnike Nemce in nemčurje bolj ko svoje rojake in zato bomo skrbeli, da se čim prej preselita med nje v Nemško Avstrijo, kjer baje babic in trgovskih pomočnikov silno primanjkuje.

Globasnica. Med vzgledne in najpocrtvovalnejše narodnjake prištevamo v naši občini posestnika Janeza Buteja, pd. Črnka v Večni vasi. Kot tak se je izkazal tudi našemu Ženskem društvu, za katero je plačal dve ustanovni po 200 K, v maju zase, prejšnji teden pa za svojo ženo Marijo. Bodi jima izrečena prisrčna zahvala.

Trušnje. V petek smo pa videli Trušenci, kako bi se nam godilo, če bi Nemci zmagali. Že sedaj, ko je cona A pod našo upravo, so hoteli zagospodovati nemški knezi še bolj pa uslužbenci teh tlačiteljev slovenskega življa.

Posestvo grofa Christalnigga so hoteli razdeliti v najem med največje posestnike, kakor na primer: Kušar, Ilkart, Pirker, Peter in med druge take magnate. Seveda gozdar Fradl je že gledal, da bi dobili taki, ki so njemu všeč. Mi revni delavci, ki nimamo drugega, ko to, kar

si prislužimo z rokami, pa bi lahko gledali in delali tem veleposestnikom — najemnikom za 45 krajcarjev na dan. Delali pa so račun brez krčmarja. Gospod državni nadzornik jim je takoj rekel, da bojo razdelili po glasovanju, ne, ta več paurom, ampak nam delavcem in malim paurom in pehtarjem, kar je tudi najbolj prav.

Gozdarju Fradlu ni všeč, da bi tudi mi kaj imeli, ker ni mogel drugega navesti, pa je rekel, da mi nimamo gnoja, da bi gnojili. Mi mu pa odkrito povemo, da bomo gnojili, če ne z drugimi pa s tistimi smrdljivci, ki so svojo mater zatajili — saj je to tudi gnoj.

Fürst Lippe pa si naj jajca kupi v Nemški Avstriji in naj ne hodi k Slovincem po nje, ali pa naj mu jih Fradl da in njegovi podrepaniki.

Konovece. „Oh, oh, heul, Kärnten wird ausgeteilt!“ Kdor ne verjame, naj vpraša preljubeznjivo hčerko znane gostilničarke „Zum Deutsch-Österreich“, ki je iz samega navdušenja za nerazdeljivo Koroško prisodila s svojo mirovno konferenco cono A — Lahom. V imenovani konferenci se šopiri par laških „putzpenzeinov“ (pd. pfeifendeckelnov), katerim predseduje naša frajlica sama pod imenom „Wallische Prinzessin“. Gospodična, mi vam gratuliramo k temu napredku. Kedar se vam uresničijo vaše norije, tedaj pa koj krono — oh pardon — pisker na glavo in hajdi v laško Indijo-Koromandijo, kjer vas čaka gotovo vse dobro. Frajlica, ne zamerite nam tega finega tona, še daleč ne dosega nemčurske gnojnice v „Koroško Korošcem“!

Goriče pri Žitari vasi. Ne mislite si, da pri nas v Goričah vse spi. Pridno delamo na polju in v gozdu, beremo včasih tudi kakšne cajtnge, ki niso čisto „po krajneriš“ pisane in študiramo naš nad vse zapleten gmanjsko-politični položaj. Pa Slovenci Goričani smo bolj zabite glave in kratke pameti, mogoče bi jo nam mogel naš bojeviti petelinček — jej na, na ime sem pa že pozabil — kovač in posestnik s svojo neumorno sotrudnico Huderčijo malo pobistriti. G. Zechner je menda že sestavil natančen imenik vseh svojih zvestih in ga poslal po pristojni Auskunftei- und Berichtsammel- und Abschubstation M. . . na vrhovno komando v Celovec. Število njegovih zvestih je za naš kraj pač častno, a so hvala bogu sami takšni, ki uživajo dobrote naše aprovizacije. Sram jih pa zato ni čisto nič. Mogoče ste pa, g. Zechner poslali tudi že prošnjo za slovesen sprejem v Nemški Avstriji, kedar se boste po izgubljeni bitki preselili v vašo Indijo-Koromandijo. Slovesen odhod pred nebeškosladka vrata Nemške Avstrije vam je že zagotovljen. Kar samotež vas potegnemo tja, pa bo.

Dobrla vas. Ker so kradli čast tukajšnjemu nadučitelju g. Marku Kogelnik, so bili obsojeni: ga. Katarina Morocutti na 2 tedna, hčerka gdč. Romilda Morocutti in njen nadebudni sinček Pavle Morocutti vsak na 1 teden zapora. Helena Ujčeva iz Dobrle vasi je pa dobila 4 tedne ričeta v zahvalo, ker je po nemškutarski maniri na cesti pozdravljala gdč. učiteljico Filerjevo in Ano Riglovo. V Dobrli vasi so namreč heimatdienstlerji vpeljali neke vrste občestno stražo:

nemčurski otroci in nemčurske babnice obhajajo vsak avtomobil, ki drči nimo ali se celo vstavi — če ni slovenski seveda — in obhajajo vsakega Slovenca in Slovenko, ki gre mimo. Prosim, ne zarudeti, če vam na uho povem nekaj besedij, s katerimi na primer pozdravlja Slovenke nežna Helena Ujtz: Prekleta baba, ferdamani krafl, prekleta smrklija, noben pes te ne . . . je. Krančovje, prekleta p . . . in tako dalje. In vi Morocuttiji, ki ste obogateli od slovenskih kmetjskih grošev, ki ni vaša domovina ne Koroška, ne Štajerska, ne Kranjska, sploh ne stara, ne nova Avstrija, ne naša mlada Jugoslavija, vi se drznete iz samega nemčurskega sovraštva psovati naše pohlevne domače koroške ljudi in svojega lastnega učitelja, pristno koroško korenino! To je vzgoja! Ponosni ste lahko na to vašo nemško kulturo, vi Kobererji, Taurerji, dr. Grassli, Dobrinke in drugi!

Libuče. Naše nemškutarje zastopa vele-slavni gospod Trebuch — a pardon, Derbuch. Ta gospod je jedel iz jugoslovanskih jasel masno do zadnjega. Ko je bil plebiscit že pred durmi, je kratko malo odpovedal našim oblastem zvestobo, zato je kot učitelj moral iti. Šel je za ofarja, seveda v Sorgendorf, tam je bil sprejet z odprtimi rokami kot kerntneriš gesinter, podomače rečeno nemškutar in avstrijski agitator. Ta gospod je bil že izza mladih nog „zaveden“ renegat, odpadnik našega naroda, ker je pač bil uverjen, da je le „nemško nobel in gosposko, slovensko pa beraško“. Že ko je v Celovcu študiral za jerarja, je nastopal kot „Nemec“. Baš zato ga je nek profesor nekoč vprašal: „Sie heissen Derbuch? Der Buch gibts doch nicht; entweder das Buch oder Trebuch“. Ta gospod je izza dobe svojega učiteljevanja v Svečah v Rožu še dobro znan. — Potem je bil kot „dober nemški pedagog“ od bivših avstrijskih vse-mogočnežev poslan konečno v našo slovensko trdnjavo, v Šmarjeto, pač gotovo zato, da pomaga graditi nemški most do Adrije. Ha, siroteji avstrijski, pa niso mislili, da si tam tudi zbije zobe kak Trebuch, ako bi skušal rogoviliti. Zato pa je delal gospod Derbuch z njemu znano pritajenostjo, zvitostjo in prilizjenostjo; toda sreče ni imel. Naši Šmarječani so ostali trdni, kot zidi grada. Ko je odšel iz Šmarjete, se je v šoli našel cel kup šolarskega lista „Mlada Jugoslavija“, katero bi bil imel razdeliti med šolarje. Končno je popolnoma odrekel zvestobo naši šolski oblasti, ko je videl, da se bliža glasovanje. Za svoje nasprotno nastopanje pa bi bil še rad dobil kako dobro učiteljsko mesto, vsaj Tunel, ako že ne Pliberk. Tak značaj! Mastiti se pri polnih jugoslovanskih jaslih, ob enem pa to državo sovražiti, simpatizirati in delovati za Nemško Avstrijo; to se jako lepo podaja vzgojitelju naše mladine. No in zdaj hodi okoli naših gorjancev pod pretvezo, da nakupava za firmo Glavar v Pliberku les in volno. Poznamo se po knofih; vemo, da skuša kupovati za firmo Nemška Avstrija z judeževi groši glasove, gimplne, ki naj bi pomagali plačevati v falirani Avstriji neznosne dolgove in Vermögensabgabe. Kaj rečete, ob čem le živi gospod Derbuch? Popolnoma se je posvetil delu one stranke, ki hoče naš narodni in gospodarski pogin, ki hoče izdati, prodati za judeževe groše nas, slovenske Korošce. Vsak koroški Slovenec ima o takih ljudeh svoje pravo mnenje, tako tudi o Derbuchu.

Boroveljski okraj.

Loga vas. Tako dolgo sem se spravljaj k šribanju, da mi je prišel v zgubo tisti „Korošec“, v katerem se ponujajo tri neveste. Toliko še vem, da so doma blizu Grebinja in da je ena Greta. Ker sem pa jaz tudi še c'hobn in tu gor nobene ne dobim, sem pa že prej večbart žinjav, da bom pogledal malo na spodnje Koroško. Sedaj je pa ravno

prilika, če ne bom že c'pozn. Premišljaj sem, da me je že glava bolela, na katero naj se obrnem in kateri naj pišem, ko pa ne vem atresa. Morda bi bilo zadosti, če napišem: Greti, 2 zoba in dolg jezik, pošta Grebinj. Mav po Rusih smrdi, kakor sem bral, pa se bo že skadilo, predno pridejo Nemci zopet v Grebinj. Kajne, Greti, da bova zglihala. Sem prav an žavbrn pob, boš vidva, ko se bom prifurav z osličkom v Grebinj, kedar bo Grebinj nemški. Naju bodo pa po nemško poročili, ker slovensko je grdo. Tvoj Tomej.

Vesava ali Novo selo. Tu pri nas smo daleč v hribih. Le malokdo pride k nam, o svetu vemo samo toliko, kar beremo v „Korošcu“ in kar nam prinese prezident Ruda iz Celovca. Kar nas bere „Korošca“, smo dobri in zavedni Slovenci, tisti pa, ki poslušajo na prezidenta, ki leta po naših gorah kakor norec, so pa res že taki kakor norci. Najbolj udarjen je Žoharjev Marki, po domače Žoharjeva skrnina. Ta pobič ima sicer rdeče lase kakor lisjak, pa vseglah misli, da je čudno žavbern. Klobuk nosi zmiraj po strani, tako da samo na eno oko vidi. Nemške „Hungerfetzen“ ima za klobukom, na prsih, ob nedeljah pa še celo v ustih. Ko bi jih imel še zadaj, pa bi bil še lepši. Po plebiscitu bomo dali tej skrnini en merl v gobec, zadaj pa tiste pantlce, pa je Frlanov Primi fertik. Bilčovčani, ta človek nam dela največjo sramoto v občini, zapomnimo si ga!

Ilovlje pri Kotmari vasi. Iz vsake vasi sem že čital nekaj novega, samo od nas še nič, in vendar imamo ravno mi cel generalštab skupaj. Tremšnik je „kunt“, ki daje povelja in prinaša letake. Kovač Trabe se boji za svojo kovačnico, ki je ena najdražjih na svetu. Pri njem se vstavi le, kdor gre v Celovec in ima bosega konja, zato se boji za Celovec in je nemškutar. Adjutant pa je tisti pečar Lavrič, ki jo je prvi dobil po svojem hajlovskem jeziku. Posebno dolg jezik ima pa njegova lapedrača. Zakaj je Bug take jezike ustvaril? Kar dela mali in prismojeni krumpi Mlinarč v Kotmarivesi, to bolj nobel opraviča tu doli mlinar Cinglar. Zadnjič pa je nehote, ker ni bil več jasen v glavi, povedal, da so nemčurji že zgubili upanje na zmago. Rekel je namreč, da ga za 6 mesecev ne bo več tukaj. Prodal bo in šel po svetu. Zna namreč žagati in mleti in na ekonomijo se tudi zastopi. Eden od poslušalcev, ki pa ni naš, mu je pa odgovoril: „Kdaj pa si še kaj delal? Znaš že mo-

rebiti, delal pa še nisi nikoli“. In g. Cinglar je bil čisto tih. Skoraj bi bil pozabil na Lencijevo. Od te pa kar cetni letijo, če gre po cesti. Ti ljudje morajo biti grozno dobro plačani, ker zastoj še krave ne bi delale takih neumnosti.

Svetna vas v Rožu. Čudimo se, da se nahajajo v naši vasi take prikazni, kakor je Tomaž. Hočemo si ogledati to osebo. Rojen je bil nekje v Tolminu. Boljše je bilo, če bi se ta človek za svojo rodno zemljo brigal nego za nas Korošce. Postavimo mu njegove rojake za vzgled. Čisto prav so imeli otroci, ker so pravili, da ima Tminec šekasto dušo. Ali te nič ne peče vest, da izdajáš svoje rojake? Sam ne znaš neimšč — pa si štram tajč. Ja, ja pravi tip nemčurja. Povejmo ti, če ravno se na glavo postaviš: Nemške Avstrije pri nas ne boš več videl. Veršanden?

Za kratek čas.

Nemčur se je v družbi hvalil, da bodo dobili pri plebiscitu 80%. Slovenska stara korenina mu na to odgovori: Že verjamem, da jih boste imeli, pa po nemško-avstrijski valuti, ki je trikrat manj vredna ko naša.

Cirilova knjižnica, 2. zvezek. — Jugoslovanski Piemont. Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra. Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard, Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron, s poštnino 15 K 60 v. Poznati moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovino-znanstvu nobenih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava „Našo državo“. Sedaj je izšel drugi, ki obravnava prvi del zgodovine novejšje Srbije, to je one jugoslovenske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstajo Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izginila stara srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovina Srbije Karadjordjevičev. Knjižica je zelo lično izdelana, tiskana na zelo finem, močnem papirju, kar je redkost pri sedanjih razmerah. Cena je zelo nizka. Knjigo toplo priporočamo.

Razglas.

Medzavezniška plebiscitna komisija daje vsem, ki se jih tiče, na znanje, da se preloži doslej določeni rok za vpisovanje glasovalcev takole:

- Občinski glasovalni odseki bodo zaključili prvotne glasovalske imenike namesto ob 6. zvečer dne 18. sept. 1920, dne 22. septembra 1920 ob 6. zvečer;
- Do tega časa se morejo vložiti pri občinskem glasovalnem odseku prijave za vpis v glasovalske imenike.

Širite povsod „Korošca“!

Podpirajte Jugoslovansko Matico!

Gobe! Kupujem po najvišjih dnevni cenah vsako množino suhih in svežih gob. Trgovina J. P. Končar, Ptiberk.

Išče se v najem gostilna v coni A.

Slive in jabolka

vsako količino kupuje ravnateljstvo hotela „Klopinsko jezero.“

Proda se Šrančevo posestvo v Pribli vasi šte. 18. Posestvo je lepo arondirano, gozda zadosti. Več se izve pri lastniku.

Najlepši izlet na Koroško

je na Klopinsko jezero. Vse leto odprt Hotel. Izvrstna oskrba. Sankališče in drugi zimski športni prostori v pripravi.

Organist in cerkovnik, 24 let star, absolvent orglarske šole, išče primerne službe po plebiscitu. Naslov pove upravništvo „Korošca“.

Primešaj krmni Mastin!

V smislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dietetično sredstvo **Mastin**, redilni prašek, za prasiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogisti in kramarji prosto prodajati, Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.561.

Ako Mastin v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane K 30.50 poštne prosto na dom. **Mazilo zoper garje** (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lisaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaj; pri živini uniči garje. **Louček tega mazila velja** po pošti 12 K 50 v.

Lekarnar Trukoci v Ljubljani (Slovenija) zraven gotovža.

Pozor! Slovenski urar. Pozor!

Naznanjam slavnemu občinstvu otvoritev svoje delavnice za popraviljanje ur vsake vrste in sistema. Potrudi se bom, da ustrezem sl. občinstvu hitro in zanesljivo, ter prošim za obisk. Avberšek Gašpar, urar, Velikovec, v Čarfovi hiši.

Proda se 13—15 centov slame.

Poizve se pri Anastaziji Tratnik, Grebinjski kloster. Cena po dogovoru.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (Interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.696.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.